

LUMO

1

16. Lähi-idän uskonnoilla on paljon yhteistä

Lähi-idän uskontojen yhteiset ja erottavat piirteet

- Historiallinen ja kulttuurinen tausta on Mesopotamiassa.
 - myytit, esim. vedenpaisumus tai kuoleva ja elämään palaava jumaluus
 - ajatus teokratiasta: jumalat poliittisen päätöksenteon korkeimpia auktoriteetteja
 - oikeudenmukaisuutta ja Jumalan tahtoa julistavat profeetat
 - ajatus jumalallisesta säädetyistä laista

- kreikkalais-roomalaisen ajan henkinen ja kulttuurinen perintö
 - Filosofinen keskustelutapa ja käsitteistö mahdollisti uskontojen vuoropuhelun.
 - Antiikin filosofian käsitteistöä käytettiin osana uskonnon muotoilua.

Kertomusperinne, henkilöt ja paikat

- Abraham, Ibrahim ("Abrahamin perilliset")
 - juutalaisuus: uskon esikuva, liitto Jumalan kanssa, kantaisä, luvattu maa
 - kristinusko: uskon esikuva
 - islam: merkittävä profeetta, ensimmäinen monoteisti, hyväksyi Allahin tahdon
- Jeesus
 - juutalaisuus: hyvä juutalainen
 - kristinusko: Jumalan poika
 - islam: profeetta

- Jerusalem
 - valtava symbolinen merkitys
 - juutalaisuus: Temppeli on jumalanpalveluksen ja uhrikultin keskuspaikka. Jerusalemin erityisaseman huomioiminen ja tuhoutuneen temppelin muistaminen on osa juutalaista uskonnonharjoittamista.
 - kristinusko: Jerusalem oli Jeesuksen viimeisten päivien, kuoleman ja ylösnousemuksen tapahtumapaikka.
 - islam: Muhammad teki yöllisen taivasmatkan Jerusalemistä tapaamaan aikaisempia profeettoja.

Opilliset piirteet

- ilmoituksen ja pyhän kirjan ajatus, ”Kirjan kansat”
- monoteismi
- juutalaisuudessa ja islamissa kielteinen asenne kuviin
- kristinuskossa Jeesus Jumalan Poika; kolminaisuusoppi

- ajatus historiassa toimivasta Jumalasta
- ajatus profeettojen välityksellä itsensä ilmoittavasta Jumalasta
- usko enkeleihin
- viimeinen tuomio ja tuonpuoleisen elämän ja kuolleiden herättämisen odotus
- yhteiskunnallisen oikeudenmukaisuuden korostus

- jumalanpalveluksen yhteisiä piirteitä: rukous, Jumalan sanan lukeminen ja selittäminen
 - synagoga esikuva kristilliselle ja islamilaiselle jumalanpalvelukselle
 - islamilainen rukousasento kristillistä perua
- islam ja kristinusko: **universalismi**
- juutalaisuus: etninen uskonto